

BBLFINANS

Boligbyggelagens Finansieringsforetak AS

Årsregnskap 2016

Resultatregnskap

Balanse

Egenkapitalavstemming

Noter

Styrets årsberetning 2016

Innledning

Konsernet BBL Finans består av Boligbyggelagenes Finansieringsforetak AS og Boligbyggelagenes Inkassoforetak AS.

Boligbyggelagenes Finansieringsforetak AS tilbyr sikring mot tap av felleskostnader i boligselskaper iht. burettslagslova, samt finansiering av felleskostnader for boligselskaper. Inkassovirksomheten er lagt til et 100% eiet datterselskap, Boligbyggelagenes Inkassoforetak AS. Med inkassovirksomhet menes ervervsmessig eller stadig inndrivning av forfalte pengekrav for andre. Konsernet er konsesjonspliktig etter både finansieringsvirksomhetsloven og etter inkassoloven.

Foretaket eies av følgende seks boligbyggelag: Boligbyggelaget Usbl, Bodø Boligbyggelag, Boligbyggelaget TOBB, Boligbyggelaget Nord, Bate Boligbyggelag og BOB BBL.

Konsernets hovedkontor er lokalisert i Bodø med avdelingskontor i Trondheim.

Formål

Konsernets hovedformål er å sikre boligselskap stabil likviditet gjennom innkreving av boligselskapenes fordringer og sikring mot manglende dekning av felleskostnader samt finansiering av felleskostnader.

Konsernet har i tillegg følgende kommersielle formål:

å gi andelseierne trygghet over tid med hensyn til borettslagsmodellen som eierform, samt trygge andelseiers boligverdi, styrke boligbyggelagenes kjernevirksomheter og deres verdikjede, samt sikre effektiv og lønnsom drift.

Virksomheten i 2016

I 2016 er portefølje fra to nye boligbyggelag implementert, men det har først og fremst vært fokusert på optimalisering av selskapets driftsprosesser. Gjennom året har konsernet opprettholdt akseptabel responstid på henvendelser fra kunder.

Ved utgangen av 2016 hadde selskapet 3983 kundeavtaler sammenlignet med 3600 avtaler i 2015. Årlige fakturakrav utgjør i overkant av 7 milliarder kroner.

Skyldners betalingsvilje og evne har medført at ca. 5% av våre kreditors fakturerte krav i 2016 har blitt oversendt til utenrettslig innfordring.

Redegjørelse for årsregnskapet

Resultatregnskap

Konsernets resultat for 2016 viser et overskudd etter skatt på 8,6 millioner kroner. Dette er en økning på 1,4 millioner kroner fra 2015. Regnskapet for morselskapet viser et overskudd på 8,6 millioner kroner, sammenlignet med 7,2 millioner kroner året før.

Konsernets totale inntekter ble 44,9 millioner kroner i 2016, en økning på 6,4 millioner kroner, eller 17%, fra året før. Av de samlede inntektene i konsernet kommer 33,1 millioner kroner, eller 72%, fra inkassovirksomheten.

Konsernets driftskostnader utgjorde 31,6 millioner kroner i 2016, en økning på 4,2 millioner kroner, eller 15%, fra året før. Av dette utgjør lønn, pensjoner og sosiale kostnader 18,8 millioner kroner, IKT-kostnader 4,2 millioner kroner og lokalkostnader 1,9 millioner kroner.

Det er i 2016 kostnadsført 1,7 millioner kroner i tap på utlån. Av dette utgjør avsetning til tap på garantiansvar 1,6 millioner kroner og konstaterte tap på garantiansvar 0,1 millioner kroner.

Det foreslås at hele konsernets årsresultat på 8,642 mill kr disponeres til utbytte.

Balanse

Ved utgangen av 2016 utgjør konsernets samlede innskudd i finansinstitusjoner 101,5 millioner kroner. Dette er en økning på 22,4 millioner kroner kr fra årsskiftet.

Konsernet har utlån relatert til forskuttering på 19,0 millioner kroner pr 31.12.2016, en nedgang på 4,3 millioner kroner fra året før.

Konsernet har en samlet gjeld på 61,1 millioner kroner hvorav 36,6 millioner kroner er gjeld til kunder i forbindelse med forskuttering og 24,5 millioner kroner er annen gjeld, påløpte kostnader og avsetninger. Selskapet har ikke langsiktig lånefinansiering, men har en trekkmulighet i bank på 20,0 mill kr. Selskapets likviditetssituasjon er svært god, og det har ikke vært behov for å trekke på denne kreditten i 2016.

Bokført egenkapital utgjør 88,7 millioner kroner for konsernet ved utgangen av 2016 og 88,6 millioner kroner for morselskapet.

Konsernet har 1.294,2 millioner kroner i garantiansvar utenfor balansen. Dette er en økning på 93,2 millioner kroner, eller 8%, fra året før og består av konsernets sikringsansvar knyttet til sikring mot tap av felleskostnader i boligselskaper.

I samsvar med krav i norsk lovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskap ut fra fortsatt drift er til stede.

Risikoforhold

Konsernet har etablert retningslinjer og rammer for styring og kontroll av ulike risikoformer.

Kredittrisikoen utgjør den største risikoen for foretaket, og består i all hovedsak av risiko konsernet påtar seg gjennom sikring mot tap av felleskostnader. Denne typen risiko vurderes som en ikke-balanseført lånegaranti. Det er styrets vurdering at den samlede risikoen i sikringsporteføljen er lav all den tid sikring mot tap av felleskostnader er knyttet til legalpantekrav. Det har ikke vært endringer i porteføljesammensetningen gjennom året som tilsier endringer i risikoprofilen i porteføljen. Konstaterte tap har i 2015 og 2016 vært i underkant av 0,1 mill kr pr år. Erfaringer viser at betalingsviljen i husholdningene knyttet til felleskostnader for bolig er meget høy. Økende arbeidsledighet, sterkt økende boligpriser i store deler av landet og økende månedlige felleskostnader for nye boliger gjør imidlertid at styret forventer noe økte tapsutbetalinger i året som kommer.

Konsernet er bemannet med godt opplærte medarbeidere med lang fartstid fra ulike bank, inkasso og kredittmiljøer. Bemanningen og kompetansen har vært ytterligere styrket gjennom 2016. Styret vurderer konsernets operasjonelle risiko som lav.

Det er styrets oppfatning at den samlede risikoeksponeringen i konsernet er lav.

Ved utgangen av 2016 utgjorde morselskapets egenkapital 88,6 millioner kroner. Kjernekapital og ansvarlig kapital for morselskapet utgjør 87,8 millioner kroner, og samlet beregningsgrunnlag utgjør 530,6 millioner kroner. Dette gir en kapitaldekning på 16,55% ved utgangen av 2016.

Eierne har i ekstraordinær generalforsamling 23. februar 2017 vedtatt å gjennomføre en kapitalforhøyelse av B-aksjekapitalen i morselskapet med 9,4 millioner kroner. Søknad om godkjenning av kapitalforhøyelsen er til behandling hos Finanstilsynet og den nye aksjekapitalen vil bli innbetalt så snart godkjenning foreligger.

Strategi

Konsernet har godt integrerte produkter som sikrer en god verdikjede. I planperioden 2017-2019 skal det vurderes andre finansielle produkter og andre markedssegmenter som mulige vekstområder, som kan understøtte foretakets visjon, forretningsidé og lønnsomhet.

Konsernet skal så langt det er forenlig med kravet til egenkapitalavkastning og risikoprofil tilstrebe en kontrollert lønnsom vekst.

Ansatte og arbeidsmiljø

Det er i 2016 lagt betydelig vekt på kompetansebygging for medarbeiderne, både gjennom interne og eksterne fagkurs. Konsernet gjennomførte en undersøkelse av medarbeidertilfredshet på høsten 2015, og resultatene var meget gode. En ny undersøkelse vil bli gjennomført i 2017. BBL Finans ivaretar likestilling mellom kjønnene. Totalt sykefravær i 2016 var 8,0%, hvorav korttidsfraværet utgjorde 2,0%. I 2015 var det samlede sykefraværet 7,4%. Arbeidsmiljøet i selskapene er godt og det er styrets vurdering at konsernet ikke forurenser det ytre miljø.

Styret består av seks personer, hvorav tre kvinner.

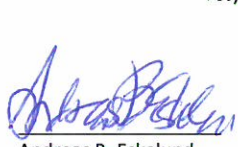
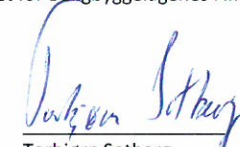
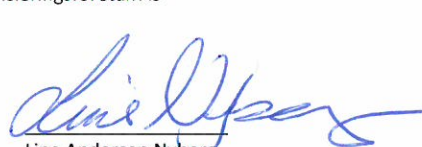
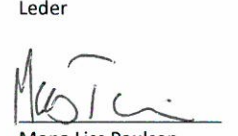
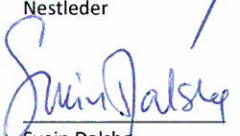
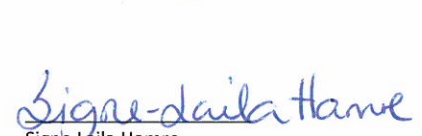
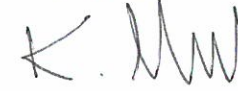
Utsiktene fremover

BBL Finans fortsetter satsingen med uforminsket styrke innenfor eksisterende markedsegment med sikte på økt omsetning og tilflyt av nye kunder. Fortsatt utvikling av digitaliserte tjenester og arbeidsprosesser vil bli meget høyt prioritert. Konkurransen forventes økt i årene som kommer. Aktører som opprinnelig ikke tilbød innfordringstjenester har etablert seg i vår bransje.

Styret forventer et tilfredsstillende resultat også i 2017.

Bodø, 14.3.2017

I styret for Boligbyggelagenes Finansieringsforetak AS

		
Andreas B. Eskelund Leder	Torbjørn Sotberg Nestleder	Line Andersen Nyberg
		
Mona Liss Paulsen	Svein Dalsbø	Signe-Laila Hamre
		
Kristian Undli Administrerende direktør		

Boligbyggelagens Finansieringsforetak AS - Konsern

2016

Resultatregnskap	Noter	2016	2015	2014
Renteinntekter og lignende inntekter	2	2 769	2 117	2 359
Rentekostnader og lignende kostnader	2	-87	-82	-160
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		2 682	2 035	2 199
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	3	-	-	-
Provisjonsinntekter og inntekter fra finanstjenester	3	43 550	37 639	24 560
Provisjonskostnader og kostnader ved finanstjenester	3	-1 556	-1 387	-1 080
Netto provisjonsinntekter		41 994	36 252	23 480
Andre driftsinntekter	3	184	159	406
Netto inntekter fra finansierings- og inkassovirksomhet		44 860	38 446	26 085
Lønn	4	-17 031	-15 078	-10 862
Pensjoner	4	-1 362	-617	-1 272
Sosiale kostnader	4	-409	-333	-358
Administrasjonskostnader	4	-7 272	-6 731	-4 703
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		-26 074	-22 759	-17 195
Ordinære avskrivninger	5	-1 694	-1 651	-1 284
Andre driftskostnader	4	-3 871	-3 050	-2 495
Driftsresultat før tap		13 221	10 986	5 111
Tap på utlån, garantier m.v.	6	-1 696	-950	-331
Resultat etter tap		11 525	10 036	4 780
Skatt på ordinært resultat	15	-2 886	-2 748	-1 292
Resultat for regnskapsåret		8 639	7 288	3 488
Overført til annen egenkapital		-3	88	1 303
Avsatt aksjeutbytte		8 642	7 200	
Overført til udekket tap				2 186
Sum disponeringer		8 639	7 288	3 489

Nøkkeltall	2016	2015	2014
Avkastning på egenkapital (etter skatt)	10,8 %	10,3 %	5,8 %
Avkastning på totalkapital (etter skatt)	6,3 %	6,3 %	4,2 %
Kostnader i % av inntekter (eks verdipapirer)	70,5 %	71,4 %	80,4 %
Resultatgrad (etter skatt)	19,3 %	19,0 %	13,4 %
Kapitaldekning (kun mor)			
Uvektet kapitalandel (kun mor)			
Egenkapitalandel	59,2 %	56,4 %	67,5 %

Boligbyggelagens Finansieringsforetak AS - Mor
2016

Resultatregnskap	Noter	2016	2015	2014
Renteinntekter og lignende inntekter	2	2 130	1 650	2 250
Rentekostnader og lignende kostnader	2	-85	-80	-160
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		2 045	1 570	2 090
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	3	7 194	7 000	3 200
Provisjonsinntekter og inntekter fra finanstjenester	3	11 098	9 255	8 513
Provisjonskostnader og kostnader ved finanstjenester	3	-1 550	-1 385	-1 080
Netto provisjonsinntekter		9 548	7 870	7 433
Andre driftsinntekter	3	184	159	158
Netto inntekter fra finansierings- og inkassovirksomhet		18 971	16 599	12 881
Lønn	4	-3 003	-3 287	-4 144
Pensjoner	4	-683	-324	-786
Sosiale kostnader	4	-318	-243	-305
Administrasjonskostnader	4	-853	-804	-1 555
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		-4 857	-4 658	-6 790
Ordinære avskrivninger	5	-254	-248	-472
Andre driftskostnader	4	-635	-797	-574
Driftsresultat før tap		13 225	10 896	5 045
Tap på utlån, garantier m.v.	6	-1 696	-950	-300
Resultat etter tap		11 529	9 946	4 745
Skatt på ordinært resultat	15	-2 887	-2 724	-1 282
Resultat for regnskapsåret		8 642	7 222	3 463
Overført til annen egenkapital		-	22	1 278
Avsatt aksjeutbytte		8 642	7 200	
Overført til udekket tap				2 185
Sum disponeringer		8 642	7 222	3 463

Nøkkeltall	2016	2015	2014
Avkastning på egenkapital (etter skatt)	10,8 %	10,2 %	5,7 %
Avkastning på totalkapital (etter skatt)	6,6 %	6,5 %	4,3 %
Kostnader i % av inntekter (eks verdipapirer)	48,8 %	59,4 %	80,9 %
Resultatgrad (etter skatt)	45,6 %	43,5 %	26,9 %
Kapitaldekning	16,55 %	14,53 %	15,0 %
Uvektet kapitalandel	14,79 %	13,25 %	
Egenkapitalandel	62,6 %	59,5 %	69,8 %

Boligbyggelagens Finansieringsforetak AS

KONSERN

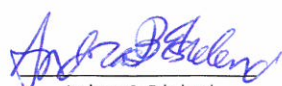
Balanse	Noter	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				
Innskudd i kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	7	101 508	79 096	68 813
Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		101 508	79 096	68 813
Utlån til og fordringer på kunder				
Andre fordringer og utlån	8	19 026	23 328	11 274
Sum netto utlån og fordringer på kunder		19 026	23 328	11 274
Eierinteresser i konsernselskap	16	-	-	-
Utsatt skattefordel	15	765	370	414
Andre immaterielle eiendeler	5	10 818	10 235	9 604
Immaterielle eiendeler		11 583	10 605	10 018
Varige driftsmidler	5	518	481	307
Andre eiendeler	9	87	130	6 088
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	10	17 032	12 461	8 680
SUM EIENDELER		149 754	126 101	105 180

GJELD OG EGENKAPITAL

Gjeld til kredittinstitusjoner	11	-	-	3 000
Innskudd fra og gjeld til kunder	11	36 561	35 591	23 353
Annen gjeld	11	11 202	9 094	5 817
Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	12	1 870	1 888	1 658
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	13	11 444	8 443	380
SUM GJELD		61 077	55 016	34 208
Aksjekapital	14	86 867	69 267	69 267
Annen innskutt egenkapital		428	428	428
Innskutt egenkapital		87 295	69 695	69 695
Annen egenkapital		1 381	1 390	1 277
Opptjent egenkapital		1 381	1 390	1 277
SUM EGENKAPITAL		88 676	71 085	70 972
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		149 753	126 101	105 180

Garantiansvar utenfor balansen	18	1 294 150	1 200 931	903 356
--------------------------------	----	-----------	-----------	---------

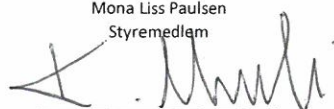
Bodø, 14.03.2017

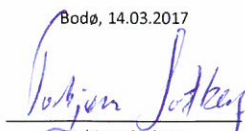
Andreas B. Eskelund
Styreleder

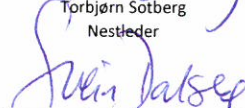
Mona Liss Paulsen
Styremedlem

Kristian Undli
Administrerende direktør

Torbjørn Sotberg
Nestleder

Svein Dalsbø
Styremedlem

Line Andersen Nyberg
Styremedlem

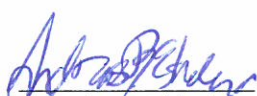
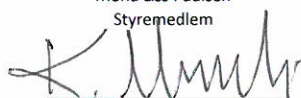
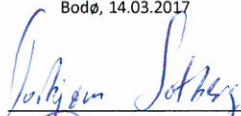
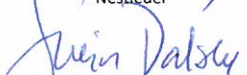
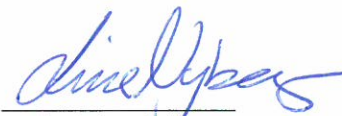
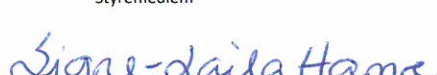
Signe-Laila Hamre
Styremedlem

Boligbyggelagens Finansieringsforetak AS

MOR

Balanse	Noter	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				
Innskudd i kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	7	97 933	71 540	59 939
Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		97 933	71 540	59 939
Utlån til og fordringer på kunder		-	-	-
Andre fordringer og utlån	8	19 026	23 328	11 274
Sum netto utlån og fordringer på kunder		19 026	23 328	11 274
Eierinteresser i konsernselskap	16	110	110	110
Utsatt skattefordel	15	765	370	414
Andre immaterielle eiendeler	5	58	-	9 604
Immaterielle eiendeler		822	370	10 018
Varige driftsmidler	5	518	481	307
Andre eiendeler	9	19 909	21 271	18 137
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	10	3 193	2 291	1 932
SUM EIENDELER		141 511	119 391	101 718
GJELD OG EGENKAPITAL				
Gjeld til kredittinstitusjoner	11	-	-	3 000
Innskudd fra og gjeld til kunder	11	36 573	35 611	22 081
Annen gjeld	11	3 906	3 133	4 091
Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	12	982	1 200	1 184
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	13	11 444	8 441	380
		-	-	-
SUM GJELD		52 905	48 385	30 736
Aksjekapital	14	86 867	69 267	69 267
Annen innskutt egenkapital		438	438	438
Innskutt egenkapital		87 305	69 705	69 705
Annen egenkapital		1 301	1 301	1 277
Opptjent egenkapital		1 301	1 301	1 277
SUM EGENKAPITAL	17	88 606	71 006	70 982
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		141 511	119 391	101 718
Garantiansvar utenfor balansen	18	1 294 150	1 200 931	903 356

Bodø, 14.03.2017

Andreas B. Eskelund
StyrelederMona Liss Paulsen
StyremedlemKristian Undli
Administrerende direktørTorbjørn Sotberg
NestlederSvein Dalsbø
StyremedlemLine Andersen Nyberg
StyremedlemSigne-Laila Hamre
Styremedlem

Boligbyggelagens Finansieringsforetak AS

Endringer egenkapital

Konsern	Aksjekapital	Annen innskutt EK	Udekket tap/ Opptjent EK	Annen EK	Totalt
Egenkapital pr 01.01.	69 267	428	1 301	80	71 076
Kapitalforhøyelse	17 600				17 600
Resultat disponert til EK					-
Egenkapital pr 31.12.	86 867	428	1 301	80	88 676

Mor	Aksjekapital	Annen innskutt EK	Udekket tap/ Opptjent EK	Annen EK	Totalt
Egenkapital pr 01.01.	69 267	438	1 301		71 006
Kapitalforhøyelse	17 600				17 600
Resultat disponert til EK					-
Egenkapital pr 30.12.	86 867	438	1 301	-	88 606

Kontantstrømanalyse:

	Konsern		Mor	
	2016	2015	2016	2015
Tilført fra årets virksomhet:				
Resultat før skattekostnad	11 525	10 036	11 529	9 946
+ Ordinære avskrivninger	1 694	1 651	254	898
-/+ Red./Økt pensjonsforpliktelse	-	-	-	-
- Periodens betalte skatt	-	-	-	-
= Tilført fra årets virksomhet	13 219	11 687	11 783	10 844
Likvider anvendt i driften:				
+/- Endring i debitorer og kreditorer	4 488	781	3 168	-2 158
+/- Endring i varelager				
-/+ Red./Økt andre avsetninger	-10 582	3 270	-5 792	-2 616
=Sum endring vedr. driften	-6 094	4 051	-2 624	-4 774
= (A) Netto likvidendringer fra driften	7 125	15 738	9 159	6 070
Likvider anvendt på investeringer:				
-Investering i varige driftsmidler	-2 313	-2 455	-366	8 531
+/- Endring i andre investeringer				
= (B) Netto likvidendring fra investeringer	-2 313	-2 455	-366	8 531
Likvider anvendt på finansiering:				
-/+ Nedbetaling av gjeld/økt gjeld	-	-3 000	-	-3 000
+ Innbetaling av aksjekapital	17 600	-	17 600	-
= (C) Netto likvidendring fra finansieringen	17 600	-3 000	17 600	-3 000
= A+B+C Netto likvidendringer	22 412	10 283	26 393	11 601
+ Likvidbeholdning 01.01.	79 096	68 813	71 540	59 939
= Likvidbeholdning 31.12.	101 508	79 096	97 933	71 540

Note 1: Regnskapsprinsipper

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser, forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike og god regnskapsskikk. Regnskapet er basert på et historisk kost - prinsipp. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er angitt.

Bruk av estimater

Ledelsen har bukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter morselskapet Boligbyggelagens Finansieringsforetak AS og tilhørende datterselskap Boligbyggelagens Inkassoforetak AS. Konsernregnskapet viser disse enhetene som en felles økonomisk enhet.

Konserninterne poster som aksjer i datterselskap, konserninterne fordringer og gjeld, samt øvrige transaksjoner mellom konsernselskapene er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper ved at datterselskap følger de samme prinsipper som morselskapet. Investering i datterselskap regnskapsføres etter kostmetoden i morselskapets regnskap.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter og påløpte, ikke betalte kostnader ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter og forskuddsbetalte kostnader ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen.

Pensjon

Pensjonskostnader bokføres under personalkostnader i resultatregnskapet. Konsernets avtaler tilfredsstiller krav i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Forskuttering

Inntekter fra forskuttering og finansiering inntektsføres etter hvert som disse opptjenes. Konsernets inntekter består av avtalt gebyr, margin for finansiering samt renteinntekter fra innbetaling fra kunder til oppgjør kreditor (float).

Sikring

Inntekter fra sikring består av sikringspremie beregnet ut fra årlig sikret volum samt årsgebyr. Inntektene inntektsføres etter hvert som disse opptjenes. Konsernet stiller en garanti som beregnes med utgangspunkt i årlige felleskostnader i boligselskapene som har inngått avtale om sikring. Sikringsansvaret beregnes ut fra kravet til sikringsordninger regulert i Lov om burettslag.

Inkasso

Inntekter fra inkassosaker resultatføres ved løpende avregninger. Den estimerte salær inntekten består av tre ulike inntektsgrupper, purregebyr, lett salær og tungt salær. I beregning av løsningsgrad er det lagt til grunn historisk løsningsgrad nedjustert med et forsiktighetsprinsipp tuftet på endringer av debitor sammensetning, betalingsevne, samt inndrivelseskostnadene og fortjenestegrad.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning

til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatte tap på krav.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Nedskrivninger gjennomføres i den grad gjennvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi.

Immaterielle eiendeler - forskning og utvikling

Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immaterielle eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid. Utgifter til forskning kostnadsføres løpende.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med gjeldende skattesats på grunnlag av de midertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres i samme periode er utlignet. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttegjort.

Valuta

Konsernet har ikke eksponering i utenlands valuta.

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Note 2: Netto renteinntekter

	Konsern 2016	2015	Mor 2016	2015
Renteinntekt fra utlån til finansinstitusjoner	1 576	1 641	1 505	1 454
Renteinntekter fra kunder	1 193	476	625	196
Andre renteinntekter				
Sum renteinntekter og lignende	2 769	2 117	2 130	1 650
Rentekostnader på gjeld til finansinstitusjoner	-2	-23	0	-21
Rentekostnader på innskudd og gjeld til kunder				
Andre rentekostnader	-85	-59	-85	-59
Sum rentekostnader og lignende kostnader	-87	-82	-85	-80
Netto renteinntekter	2 682	2 035	2 045	1 570

Note 3: Netto andre driftsinntekter

	Konsern 2016	2015	Mor 2016	2015
Konsernbidrag fra BBL Inkasso			7 194	7 000
Sum inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	0	0	7 194	7 000
Salærer og honorar	32 452	28 384	-	-
Sikringsinntekter	5 948	5 448	5 948	5 448
Inntekter reskontroføring	1 370	733	1 370	733
Inntekter forskuttering	2 346	1 966	2 346	1 966
Øvrige inntekter	1 434	1 108	1 434	1 108
Sum provisjonsinntekter og lignende inntekter	43 550	37 639	11 098	9 255
Provisjoner og gebyrkostnader	-1 556	-1 387	-1 550	-1 385
Sum provisjonskostnader og lignende kostnader	-1 556	-1 387	-1 550	-1 385
Netto provisjonsinntekter og gebyrer	41 994	36 252	9 548	7 870
Andre inntekter	184	159	184	159
Sum andre driftsinntekter	184	159	184	159

Note 4: Driftskostnader

Lønn og generelle administrasjonskostnader	Konsern 2016	2015	Mor 2016	2015
Lønn til ansatte	14 875	13 113	1 610	1 917
Honorar til styre og tillitsmenn	832	870	832	870
Pensjoner	1 362	617	683	324
Arbeidsgiveravgift	1 325	1 095	561	500
Øvrige sosiale kostnader	409	333	318	243
Utdanning, kurs mv	366	525	322	502
Kontorrekvisita mv.	329	186	318	158
Telefon, porto, frakt	1 768	1 608	181	219
Reklame, markedsføring, representasjon	70	86	70	76
Reiser, diett mv	500	363	245	315
IKT-kostnader	4 239	3 963	1 284	2 691
Tjenester levert konsernselskaper	-	-	-1 567	-3 156
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	26 074	22 759	4 857	4 659

Antall årsverk 31.12.2016

25

Antall årsverk 31.12.2015

26

Konsernet har en innskuddspensjonsordning gjennom DNB. Denne finansieres over driften og omfatter alle ansatte.

Av overstående utgjør lønn til daglig leder kr 1.337.112. Dette inkluderer bonus opptjent i 2015 på 150.000 kr.

Bonusordningen ble avviklet fra 1.1.2016. Andre godtgjørelser til daglig leder er kr 21.078.

Daglig leder inngår i felles pensjonsordning i selskapet og total innskudd pensjon i 2016 utgjør kr 159.869.

Det er utbetalt godtgjørelse til styret i 2016 vedrørende valgperioden 2015/2016 med kr 710.000, hvorav styreleders honorar utgjør kr 160.000.

Det er utbetalt godtgjørelse til kontrollkomiteen i 2016 vedrørende valgperioden 2015/2016 med kr 121.500 hvorav godtgjørelse til leder av kontrollkomiteen utgjør kr 53.000.

Det er ikke ytet lån eller stilt garantier til daglig leder, styreleder eller andre nærstående parter.

Øvrige driftskostnader	Konsern 2016	2015	Mor 2016	2015
Lokalkostnader	1 898	1 258	1 895	1 251
Honorar revisjon	317	506	228	360
Honorar andre eksterne tjenester	1 136	666	769	654
Øvrige driftskostnader	519	620	267	299
Tjenester levert konsernselskaper	-	-	-2 524	-1 767
Sum øvrige driftskostnader	3 871	3 050	635	797

Godtgjørelse til KPMG AS og samarbeidende selskaper fordeler seg som følger (beløp eks mva):

	Konsern 2016	2015	Mor 2016	2015
Lovpålagt revisjon	285	415	196	275
Andre attestasjonstjenester	30	50	30	50
Juridisk rådgivning		7		7
Annen bistand	2	35	2	28

Note 5: Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler	Mor og konsern		Total
	Kontormaskiner	Mask./inventar	
Anskaffelseskost pr 1.1	475	1 236	1 711
Tilgang i året	108	182	290
Avgang i året	-	-	-
Tilskudd skattefunn/Innovasjon Norge	-	-	-
Akkumulert avskrivning	-443	-1 040	-1 483
Bokført verdi pr 31.12	140	378	518
Årets ord. Avskrivninger	65	188	253
Avskrivningssats	25%-33,3%	25%-33,3%	
Levetid	3-4 år	3-4 år	

Immatrielle eiendeler	Konsern		Total
	Aktiverte FOU	Lisenser	
Anskaffelseskost pr 1.1	12 794	236	13 030
Tilgang i året	1 947	76	2 023
Avgang i året	-	-	-
Tilskudd skattefunn/Innovasjon Norge	-	-	-
Akkumulert avskrivning	-4 108	-128	-4 235
Bokført verdi pr 31.12	10 634	184	10 818
Årets ord. Avskrivninger	1 403	38	1 441
Avskrivningssats	Lineær	Lineær	
Levetid	10 år	0-10 år	

Immatrielle eiendeler	Mor		Total
	Aktiverte FOU	Lisenser	
Anskaffelseskost pr 1.1	-	-	-
Tilgang i året	-	76	76
Avgang i året	-	-	-
Tilskudd skattefunn/Innovasjon Norge	-	-	-
Akkumulert avskrivning	-	-18	-18
Bokført verdi pr 31.12	-	58	58
Årets ord. Avskrivninger	-	18	18
Avskrivningssats	Lineær	Lineær	
Levetid	10 år	0-10 år	

Boligbyggelagenes Finansieringsforetak AS har i 2011 - 2013 jobbet med prosjektrelatert arbeid vedrørende produktutvikling i samarbeid med større boligbyggelag i Norge og Borettslagenes sikringsfond. I dette inngår utvikling av et nytt datasystem. Arbeidet med prosjektet, samt kostnader til datautvikling er aktivert som FOU-kostnader. Systemet ble tatt i bruk juli 2013.

Levetiden er beregnet til 10 år fra systemet er tatt i bruk ut fra kontrakt med datasystemleverandør om at systemet ikke kan selges til andre uten samtykke fra BBL Finans i 10 år etter at systemet er tatt i bruk.

Note 6: Tap på utlån, garantier mv.

	Konsern		Mor	
	2016	2015	2016	2015
Avsetning til tap på garantiansvar	1 611	811	1 611	811
Konstaterte tap på garantiansvar	75	89	75	89
Avsetning til tap på forskuttering	-50	50	-50	50
Konstaterte tap på forskuttering	60		60	
Andre tap på fordringer				
Sum tap på utlån, garantier mv.	1 696	950	1 696	950

Note 7: Innskudd i kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid

	Konsern		Mor	
	2016	2015	2016	2015
Bundne skattetrekksmidler utgjør	827	849	285	275
Klientmidler	181	33		-
Øvrige innskudd bank	100 500	78 214	97 648	71 265
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	101 508	79 096	97 933	71 540

Note 8: Andre fordringer og utlån

	Konsern		Mor	
	2016	2015	2016	2015
Utlån forskuttering	19 024	23 326	19 024	23 326
Andre fordringer	2	2	2	2
SUM	19 026	23 328	19 026	23 328

Note 9: Andre eiendeler

	Konsern		Mor	
	2016	2015	2016	2015
Fordring på selskap i samme konsern			12 653	14 142
Fordring mottatt konsernbidrag			7 194	7 000
Til gode offentlige avgifter	60	109	60	109
Øvrige eiendeler	27	21	2	20
Fordring innbetalt aksjekapital		-		
SUM	87	130	19 909	21 271

Note 10: Forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader og opptjente inntekter

	Konsern		Mor	
	2016	2015	2016	2015
Opptjente ikke fakturerte driftsinntekter	12 524	10 090	2 636	2 070
Kundefordringer	4 148	2 371	428	221
Forskuddsbetalte kostnader	360	-	129	
Fordring konsernbidrag	-	-		
SUM	17 032	12 461	3 193	2 291

Note 11: Gjeld

	Konsern 2016	2015	Mor 2016	2015
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Lån DNB	-	-	-	-
Rentekostnad	-	-	-	-

Konsernet har innvilget kreditt hos DNB på kr 20 000 000.
Konsernets nedbetalingslån i DNB ble gjort opp i 2015.

	Konsern 2016	2015	Mor 2016	2015
Klientansvar inkasso	-12	-20	-	-
Netto klientansvar factoring/finanskonto	36 573	35 611	36 573	35 611
Innskudd fra og gjeld til kunder	36 561	35 591	36 573	35 611

	Konsern 2016	2015	Mor 2016	2015
Leverandørgjeld	2 062	1 167	293	64
Offentlig avgifter og skatter	3 175	3 547	3 596	2 978
Utlegg gebyr	380	1 089		
Annen gjeld	5 585	3 291	17	91
Sum Annen gjeld	11 202	9 094	3 906	3 133

Note 12: Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

	Konsern 2016	2015	Mor 2016	2015
Påløpte offentlige avgifter	148	148	72	87
Påløpt, ikke utbetalt lønn mv	1 722	1 740	910	1 113
Andre påløpte kostnader				
SUM	1 870	1 888	982	1 200

Note 13: Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser

	Konsern 2016	2015	Mor 2016	2015
Avsetning for tap på garantiansvar	2 802	1 191	2 802	1 191
Avsetning for tap på forskuttering		50		50
Avsatt aksjeutbytte	8 642	7 200	8 642	7 200
SUM	11 444	8 441	11 444	8 441

Note 14: Antall aksjer, aksjeeiere mv.

Morelskapets aksjonærer er:	Antall A-aksjer	Eierandel	Antall B-aksjer	B-aksjer i %
	pålydende		pålydende	
	kr 1 000		kr 1 000	
Boligbyggelaget USBL	430	33,08 %	25 990	30,37 %
BATE Boligbyggelag	174	13,38 %	12 160	14,21 %
BOB BBL	174	13,38 %	13 150	15,37 %
Boligbyggelaget TOBB	174	13,38 %	16 467	19,24 %
Bodø Boligbyggelag	174	13,38 %	8 900	10,40 %
Boligbyggelaget Nord	174	13,38 %	8 900	10,40 %
Total	1 300	100,0 %	85 567	100,0 %

Selskapets A-aksjer gir bare stemmerett og selskapet B-aksjer gir kun rett til utbytte.

Det ble i mars 2016 gjennomført en forhøyelse av B-aksjekapitalen i selskapet med kr 17.600.000.

Generalforsamlingen vedtok 23.02.2017 å gjennomføre en forhøyelse av B-aksjekapitalen i selskapet med kr 9.400.000.

Søknad om godkjenning av kapitalforhøyelsen er til behandling hos Finanstilsynet og den nye aksjekapitalen vil bli innbetalt så snart godkjenning foreligger.

Note 15: Midlertidige forskjeller/skatter**Midlertidige forskjeller/grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel:****Mor**

	31.12.2015	31.12.2016	Endring
Anleggsmidler	-241	-257	-16
Omløpsmidler	-1 241	-2 802	-1 561
Kortsiktig gjeld	0	0	0
Skattemessig fremførbart underskudd	0	0	0
Netto forskjeller	-1 482	-3 059	-1 577
Skattereduserende forskjeller som ikke kan utlignes	0	0	0
Sum midlertidige forskjeller	-1 482	-3 059	-1 577
Utsatt skattefordel basert på 25%	-371	-765	-394

Spesifikasjon av årets skattegrunnlag:

Ordinært resultat før skatt	11 529
+/- permanente og andre forskjeller	-7 175
+/- årets endring i midlertidige forskjeller	1 577
+ mottatt konsernbidrag	7 194
= Inntekt før anvendelse av fremførbart underskudd	13 125
Betalbar inntektsskatt for selskapet 25% = betalbar skatt balansen	0
- Anvendt skattemessig fremførbart underskudd	0
Skattemessig inntekt	13 125
Betalbar inntektsskatt 25% = betalbar skatt balansen	3 281

Spesifikasjon av årets skattekostnad:

Sum betalbar skatt	3 281
Sum endring utsatt skattefordel	-394
Ordinær skattekostnad	2 887

Midlertidige forskjeller/grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel:**Konsern**

	31.12.2015	31.12.2016	Endring
Anleggsmidler	-241	-257	-16
Omløpsmidler	-1 233	-2 802	-1 569
Kortsiktig gjeld	0	0	0
Skattemessig fremførbart underskudd	0	0	0
Netto forskjeller	-1 474	-3 059	-1 585
Skattereduserende forskjeller som ikke kan utlignes	0	0	0
Sum midlertidige forskjeller	-1 474	-3 059	-1 585
Utsatt skattefordel basert på 25%	-369	-765	-396

Spesifikasjon av årets skattegrunnlag:

Ordinært resultat før skatt	11 525
+/- permanente forskjeller	21
+/- årets endring i midlertidige forskjeller	1 585
+ mottatt konsernbidrag	-
= Inntekt før anvendelse av fremførbart underskudd	13 131
Betalbar inntektsskatt for selskapet 25% = betalbar skatt balansen	0
- Anvendt skattemessig fremførbart underskudd	0
Skattemessig inntekt	13 131
Betalbar inntektsskatt 25% = betalbar skatt balansen	3 283

Spesifikasjon av årets skattekostnad:

Sum betalbar skatt	3 283
Sum endring utsatt skattefordel	-396
Ordinær skattekostnad	2 887

Note 16: Datterselskap

	Kontor	Land	Eierandel	Bokført verdi
Boligbyggelagens Inkassoforetak AS	Bodø	Norge	100 %	110 000

Selskapet konsolideres i konsernets regnskap.

Note 17: Kapitaldekning

Kapitalbehov og kapitaldekning er beregnet ut fra Basel II regelverkets standard metode for kredittrisiko og grunnleggende metode for operasjonell risiko. Selskapet er ikke eksponert for markedsrisiko og kapitaldekningskravet for markedsrisiko var null. Kapitaldekning beregnes og rapporteres bare for morselskapet.

	Mor 2016	2015
Sum egenkapital	88 606	70 982
Immatrielle eiendeler	-58	-
Utsatt skattefordel	-765	-370
Kjernekapital	87 783	70 612
Sum ansvarlig kapital	87 783	70 612
Risikovektet balanse	502 928	461 529
Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	27 638	24 152
Sum beregningsgrunnlag	530 566	485 681
Kapitaldekning		
Kapitalkrav kredittrisiko	75 439	66 922
Kapitalkrav operasjonell risiko	4 146	3 502
Kapitalkrav markedsrisiko	-	-
Total kapitalkrav	79 585	70 424
Kapital buffer over regulatoriske krav		
Krav om tilleggs kapital (Pillar II)	0	0
Kapitaldekning	16,55 %	14,54 %
Kjernekapitaldekning	16,55 %	14,54 %
Ren kjernekapitaldekning	16,55 %	14,54 %

Note 18: Poster utenfor balansen

Garantiansvar knyttet til sikring av felleskostnader i deltakende boligselskap utgjorde pr 31.12.2016 1.294,5 mill kr.

Garantiansvaret beregnes med utgangspunkt i årlige felleskostnader knyttet til boligselskap som har inngått avtale om sikring.

Note 19 : Risikoforhold

Kredittrisiko

Foretaket har etablert retningslinjer og rammer for styring og kontroll av ulike risikoformer.

Kredittrisikoen utgjør den største risikoen for foretaket, og består i hovedsak av risiko foretaket påtar seg gjennom sikring mot tap av felleskostnader.

Denne typen risiko vurderes som en ikke-balanseført lånegaranti med konverteringsfaktor 100%. Det har i 2016 vært tre utbetalinger som følge av tap av felleskostnader i boligselskap med sikringsavtale sammenlignet med én i 2015. Den samlede risikoen i sikringsporteføljen er lav, men økende arbeidsledighet og sterk økning i boligprisene i store deler av landet gjør at selskapet overvåker utviklingen fortløpende.

Foretaket er bemannet med godt opplærte medarbeidere med lang fartstid fra ulike bank, inkasso og kredittmiljøer.

Operasjonell risiko

Konsernets operasjonelle risiko vurderes som lav og den samlede risikoeksponeringen i foretaket ansees som lav.

Finansiell risikostyring

Konsernet er underlagt retningslinjer for finansiell risikostyring samt retningslinjer fra styret nedfelt i selskapets finanspolicy og likviditetspolicy.

Selskapet tilbyr forskuttering av felleskostnader til boligselskaper innenfor fastsatte forhåndsdefinerte risikorammer.

Dette innebærer en risiko knyttet til likviditet da selskapet har avtale om fullt oppgjør innenfor en avtalt frist til de boligselskaper som har inngått avtale om forskutteringsløsning.

Per 31.12.2016 var hadde i underkant av 50% av selskapets totale kundemasse inngått avtaler om forskuttering. På samme tid året før utgjorde dette 35%. Basert på selskapets beholdning av likvider og tilgjengelig kreditt ansees likviditetsrisikoen som minimal per 31.12.2016.

KPMG AS
Jernbaneveien 85
Postboks 1434
8037 Bodø

Telephone +47 04063
Fax +47 75 50 83 54
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Boligbyggelagenes Finansieringsforetak AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Boligbyggelagenes Finansieringsforetak AS' årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på TNok 8 642 og et overskudd i konsernregnskapet på TNok 8 639.

Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Boligbyggelagenes Finansieringsforetak AS per 31. desember 2016 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Boligbyggelagenes Finansieringsforetak AS per 31. desember 2016 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserede revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandnessjøen	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansund	Stavanger	Ålesund

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig

usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggssopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggssopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggssopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

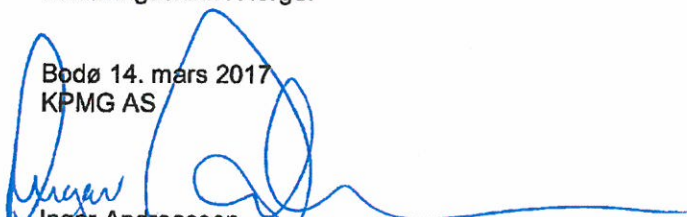
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bodø 14. mars 2017
 KPMG AS

Ingar Andreassen
 Statsautorisert revisor

